

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3528

Vragen van het lid **Kuzu** (DENK) aan de Ministers van Buitenlandse Zaken en voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking over *de bestorming van de al-Aqsa compound door honderden kolonisten gesteund door Israëlische militairen* (ingezonden 19 juni 2019)

Antwoord van Minister **Blok** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 24 juli 2019).

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van het bericht van Al Jazeera News «Israeli forces and settlers enter Al-Aqsa Mosque compound»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2, 3, 5, 6, 8

Wat is uw opvatting over de bestorming van de al-Aqsa compound door kolonisten, onder begeleiding van Israëlische militairen, op internationaal erkend Palestijns grondgebied?

Welke concrete handelingen en acties heeft u getroffen nadat de onderhavige berichtgeving tot u is genomen? Indien u geen noemenswaardige handelingen en (vervolg)acties heeft getroffen, waarom niet?

Keurt u de zoveelste schending van de gemaakte afspraken over de toegang tot en beheer van de al-Aqsa compound door de Israëlische autoriteiten af? Zo nee, waarom niet?

Deelt u de mening dat de bestorming van de Al-Aqsa compound het toonbeeld van het falen van de Israëlische overheid is en van hetgeen de bezoekers van de Al-Aqsa compound dagelijks ervaren, namelijk intimidatiepolitiek? Zo nee, welk ander woord voor intimidatiepolitiek vindt u op zijn plaats?

Veroordeelt u het handelen van de Israëlische autoriteiten in de Al-Aqsa compound in het bezette Oost-Jeruzalem? Zo nee, waarom niet?

¹ <https://www.aljazeera.com/news/2019/06/israeli-forces-settlers-enter-al-aqsa-mosque-compound-190602065712978.html>

Antwoord 2, 3, 5, 6, 8

De Tempelberg/Haram al-Sharif is van groot belang voor Palestijnen en Israëliërs, om religieuze en politieke redenen. Het is in onderhandelingen een van de moeilijkste onderwerpen gebleken om overeenstemming over te vinden. Er is een ongeschreven set afspraken over de wijze waarop de Tempelberg/Haram al-Sharif wordt bestuurd en omgegaan wordt met religie en bezoeken. Deze afspraken over de status quo staan bezoeken van niet-moslims aan de Tempelberg/Haram al-Sharif toe, maar staan niet toe dat zij er bidden. Sinds 1967 hebben Israël en de Jordanië gezegd deze status quo te respecteren, maar er zijn vaak verschillen van mening over wat de status quo precies inhoudt. Incidenten kunnen snel tot spanningen leiden in Jeruzalem en daarbuiten. Er is aan beide zijden diep wantrouwen over de intenties.

Nederland en de EU hebben meermaals bij alle betrokkenen erop aangedrongen de status quo te handhaven, zeker in tijden van oplopende spanningen. Dat is gedaan in EU Raadsconclusies, in verklaringen en bilaterale gesprekken. Het kabinet onderschrijft het belang van het nakomen van deze afspraken, inclusief over coördinatie van bezoeken.

Vraag 4

Wat is uw opvatting over het beschieten van demonstranten met rubberen kogels en traangas?

Antwoord 4

Het gebruik van geweldsmiddelen voor openbare ordehandhaving moet proportioneel en noodzakelijk zijn.

Vraag 7

Deelt u de mening dat de Israëlische autoriteiten structureel falen om onpartijdig en eerlijk op treden met als doel om vrede, stabiliteit en rust te handhaven in de Al-Aqsa compound? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 7

De verantwoordelijkheid om zorg te dragen voor rust op de Tempelberg/Haram al-Sharif ligt primair bij de Waqf. De Waqf is een stichting die gesteund wordt door Jordanië, maar in wiens bestuur ook de PA vertegenwoordigd is. De Waqf en de Israëlische politie onderhouden regulier contact. Daarbij heeft de handhaving van de status quo altijd een belangrijke rol gespeeld. De samenwerking tussen de Waqf en de Israëlische politie staat onder druk, omdat de Israëlische politie de Waqf steeds vaker op afstand houdt en niet-islamitische gebeden oogluikend zou toestaan. Het kabinet vindt het voor de rust en stabiliteit in de Oude Stad van Jeruzalem van belang dat alle partijen zich houden aan de status quo.

Vraag 9

Bent u bereid om zich in te zetten om eventuele bestormingen en andere agressieve handelingen, onder toezicht van de Israëlische autoriteiten, in de Al-Aqsa compound in de toekomst te voorkomen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 9

Jordanië, de Palestijnse Autoriteit en Israël hebben veelvuldig contact over de Tempelberg/Haram al-Sharif, met als inzet eventuele spanningen weg te nemen en de status quo te behouden. In het verleden heeft de VS bemiddeld tussen deze partijen, om spanningen weg te nemen. Nederland moedigt de partijen aan om via de bestaande kanalen eventuele spanningen weg te nemen. Nederland speelt echter geen bemiddelende rol in deze kwestie, en is ook niet door de partijen gevraagd een dergelijke rol op zich te nemen.

Vraag 10, 11

Deelt u de mening dat een onpartijdige entiteit die enkel belang heeft bij het faciliteren en bewerkstelligen van vrede, rust en stabiliteit in Oost-Jeruzalem, zoals de Verenigde Naties, de veiligheid in Oost-Jeruzalem zou moeten bewaken? Zo nee, waarom niet?

Bent u bereid om zich binnen VN-verband hard te maken om een internationale missie op te stellen om vrede, rust en stabiliteit te laten terugkeren in Oost-Jeruzalem? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 10, 11

Nee. De afgelopen jaren hebben Israël, de Palestijnse Autoriteit en Jordanië aangetoond dat zij in staat zijn, soms met moeite en soms met externe hulp, om afspraken te maken over de heilige plaatsen in Jeruzalem, die van groot belang zijn voor alle drie de monotheïstische religies. Het kabinet is voorstander van deze directe contacten, omdat dit werkt en de partijen hiermee in gesprek zijn over een van de meest gevoelige kwesties voor een toekomstig vredesakkoord. Voor een onafhankelijke waarnemersmissie zou een akkoord tussen deze drie partijen noodzakelijk zijn. Het is niet aannemelijk dat zij daarmee in zouden stemmen, omdat ze dan alle drie een deel van hun invloed zouden moeten afstaan.